

EL LLENGUATGE

Complements
de nom (I)

La preposició amb la qual introduïm complements de nom, formats per un altre nom, és, per excel·lència, la preposició *de*. El tipus de relació que aleshores s'expressa entre els dos noms, el determinat i el determinant, és molt variat. Algú tendeix a creure, algunes vegades, que aquesta relació es redueix a la matèria de què és feta una cosa, com *taula de fusta*, o a la propietat o pertinença, com *despatx del president*, i és capaç de rebutjar una construcció com *cuina de gas* perquè en la seva visió restringida de les funcions d'aquesta preposició no li atribueix la d'expressar el mitjà de funcionament (amb què incorre, aleshores, en el gal·licisme «cuina a gas»). És més cal·lós el que diuen els diccionaris i les gramàtiques: el Diccionari Fabra diu que aquests complements de nom formats amb la preposició *de* expressen relacions tan variades com l'origen, la matèria, les parts constituents, el contingut, el mitjà, la destinació, l'autor, etc., i hi afegeix «en general, qualsevol tret que caracteritza la persona o cosa designada pel substantiu a què es referirem».

En concurrència amb la preposició *de* s'utilitzen també en aquests casos, d'altres preposicions que expressen certs tipus de relació molt específics, com és ara *amb*, *una taula amb quatre calaixos*, *café amb llet*; *sense*, *una vida sense esperança*; *contra*, *un remei contra la tos*; *sobre*, *la victòria sobre l'enemic*; *per*, *interès per la ciència*. També trobem molts casos en què la preposició usada és *a*, especialment quan el nom determinat és derivat d'un verb o prové d'una frase verbal, cas en què es manté, per tant, la idea d'una acció: *assistència a l'acte*, *contribució a les despeses*, *servel al país*, *odi a l'enemic*, *dret a la vida*, *amor a la llibertat*, *por a la mort*, etc. També, en aquests casos, trobem exercint la mateixa funció la preposició *en*: *interès en un afer*, *complaença en el record*. Però gairebé totes aquestes preposicions tenen tendència a ésser desplaçades per la prep. *de*, i així realment s'esdevé quan la idea de terme atributiu preval sobre la d'acció verbal o sobre la de la relació específica indicada per l'altra preposició, i sempre que la substitució no comporti una alteració de significat o una ambigüitat.

Albert Jané